

Διάταξη: όλα τα είδη ασκήσεων

4.19 α) Αν $a > 2$, να αποδείξετε ότι:

$$3(a - 3) > a - 5$$

β) Αν $a < -3$, να αποδείξετε ότι:

i) $2[5(a - 3) - 2(a - 9)] < -3(1 - a)$

ii) $a(a + 1)^2 < -2$

4.20 α) Αν ισχύει $a < 3 < \beta$, να αποδείξετε ότι:

$$a\beta + 9 < 3(a + \beta)$$

β) Αν ισχύει $a < -2 < \beta$, να αποδείξετε ότι:

$$a^2 - 2\beta > a(\beta - 2)$$

4.21 Να αποδείξετε ότι:

α) $25 - 2(x - 3)^2 \geq 8x - (2x + 1)^2$

β) $\frac{x}{2} \geq 2 - \frac{(x - 5)^2}{8}$

γ) $\beta^2 \geq \frac{a\beta}{2} - \frac{(a - \beta)^2}{8}$

δ) $(a^2 + \beta^2)(x^2 + y^2) \geq (ax + \beta y)^2$

4.22 α) Αν $a \geq \beta$, να αποδείξετε ότι:

$$a^3 + a^2\beta - a\beta^2 - \beta^3 \geq 0$$

β) Αν $x \leq -2$, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{x^3}{2} - x^2 - 2x + 4 \leq 0$$

4.23 Για κάθε $a, \beta \in \mathbb{R}$ να αποδείξετε ότι:

α) $a^2\beta^2 - 2a^2\beta + a^2 \geq 0$

β) $a^2\beta^2 + 9\beta^2 + 2a^2 + 18 \geq 6a\beta^2 + 12a$

4.24 Αν ισχύει $a < \beta$, να αποδείξετε ότι:

α) $a < \frac{2a + 3\beta}{5} < \beta$

β) $a^3 + \beta^3 \leq \beta(a^2 + \beta^2) \leq 2\beta^3 - a(a - \beta)(a + \beta)$

4.25 Αν ισχύουν $0 < a < \beta$ και $0 < \gamma < \delta$, να αποδείξετε ότι:

α) $2a + 3\gamma < 2\beta + 3\delta$ β) $2\delta - 3a > 2\gamma - 3\beta$

γ) $a^2 - \frac{1}{\gamma} < \beta^2 - \frac{1}{\delta}$ δ) $a\gamma + \frac{1}{\beta} < \beta\delta + \frac{1}{a}$

4.26 Αν $a, \beta > 0$, να αποδείξετε ότι:

α) $(a + \beta)\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{\beta}\right) \geq 4$

β) $\frac{1}{a} + \frac{4}{\beta} \geq \frac{9}{a + \beta}$

4.27 Αν ισχύει $0 < a < \beta$, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{a}{\beta} < \frac{\beta + 1}{a + 1} < \frac{\beta}{a}$$

4.28 Αν ισχύει $a + \beta = 4$, να αποδείξετε ότι:

α) $a\beta \leq 4$

β) $a^2 + \beta^2 \geq 8$

4.29 Να αποδείξετε ότι:

α) $a^2 - 4a + 5 > 0$

β) $2a^2 - 10a + 25 > 0$

4.30 Να αποδείξετε ότι:

α) $a^2 + \beta^2 + \gamma^2 + \delta^2 \geq 2(a\beta - \gamma\delta)$

β) $a^2 + \beta^2 + 18 \geq 6(a - \beta)$

γ) $2x^2 + y^2 + \omega^2 \geq 2x(y - \omega)$

4.31 Αν $0 < a < 1$, τότε:

α) να αποδείξετε ότι $a^3 < a$,

β) να διατάξετε από τον μικρότερο προς τον μεγαλύτερο τους αριθμούς:

$$0, \quad a^3, \quad 1, \quad a, \quad \frac{1}{a}$$

(Τράπεζα θεμάτων)

4.32 α) Να αποδείξετε ότι $a^2 + a + 1 > 0$.

β) Αν $a \neq 0$, να αποδείξετε ότι:

$$a^2 + \frac{1}{a^2} \geq a + \frac{1}{a}$$

4.33 Αν $a + \beta \geq 0$, να αποδείξετε ότι:

α) $a^3 + \beta^3 \geq a\beta(a + \beta)$

β) $\frac{a^3 + \beta^3}{2} \geq \left(\frac{a + \beta}{2}\right)^3$

4.34 Αν ισχύει $a < 1$, να συγκρίνετε τους αριθμούς:

α) $x = 7 - 4a$ και $y = 4 - a$

β) $x = a^3 - 2$ και $y = a^2 - 2a$

4.35 Αν $\alpha < \beta < \gamma$, να συγκρίνετε τους αριθμούς:

α) $\alpha\beta + \beta\gamma$ και $\beta^2 + \alpha\gamma$

β) $\alpha\beta + \alpha\gamma$ και $\alpha^2 + \beta\gamma$

4.36 Αν $x \neq 4$, να συγκρίνετε τους αριθμούς:

$$(x-2)^2 \text{ και } 4(x-3)$$

4.37 Αν ισχύει $x < y < 0$, να συγκρίνετε τους επόμενους αριθμούς:

α) $(x-2y)^2$ και $y(4y-3x)$

β) $\frac{x}{x-2}$ και $\frac{y}{y-2}$

4.38 Αν ισχύει $0 < \alpha < \beta$, να συγκρίνετε τους αριθμούς:

α) $\frac{\alpha^5}{\beta^5}$ και 1   β) $\frac{1}{\alpha^9}$ και $\frac{1}{\beta^9}$

γ) $\alpha^{10}\beta^7$ και $\beta^{10}\alpha^7$

4.39 Να συγκρίνετε τους αριθμούς:

α) $5^{20} \cdot 7^{12}$ και $7^{20} \cdot 5^{12}$

β) $6^6 \cdot 3^8$ και 3^{20}

4.40 Αν $\alpha > 0$, να διατάξετε από τον μικρότερο στον μεγαλύτερο τους αριθμούς:

$$\frac{\alpha+3}{\alpha+2}, \frac{\alpha+4}{\alpha+5}, 1 \text{ και } \frac{\alpha+4}{\alpha+3}$$

4.41 Να βρείτε τους αριθμούς α και β για τους οποίους ισχύει:

α) $\alpha^2 + \beta^2 - 2(\alpha - \beta) + 2 = 0$

β) $\alpha^2 + \beta^2 + 13 = 2(3\beta - 2\alpha)$

γ) $\alpha^2 + \beta^2 = 4(\beta - 1)$

δ) $(\alpha+5)^2 + (\beta-2)^2 = 4(\alpha+\beta+1)$

4.42 Να βρείτε τους αριθμούς x και y για τους οποίους ισχύει:

α) $2x^2 + y^2 + 4 = 4x + 2xy$

β) $2x^2 + 9y^2 = -9 - 6x(1-y)$

4.43 Να βρείτε τους αριθμούς α , β και γ για τους οποίους ισχύει:

α) $\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 + 6 = 2(\alpha - \beta + 2\gamma)$

β) $3\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 + 4 = 2\alpha(\beta - \gamma + 2)$

4.44 Δίνονται οι παραστάσεις:

$$K = 2\alpha^2 + \beta^2 \text{ και } \Lambda = 2\alpha\beta, \text{ όπου } \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι $K \geq \Lambda$ για κάθε τιμή των α, β .

β) Για ποιες τιμές των α, β ισχύει η ισότητα $K = \Lambda$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(T.Θ. - 2ο θέμα)

4.45 Δίνονται οι παραστάσεις:

$$K = 2\alpha^2 + \beta^2 + 9 \text{ και } \Lambda = 2\alpha(3 - \beta)$$

όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι:

$$K - \Lambda = (\alpha^2 + 2\alpha\beta + \beta^2) + (\alpha^2 - 6\alpha + 9)$$

β) Να αποδείξετε ότι $K \geq \Lambda$ για κάθε τιμή των α, β .

γ) Για ποιες τιμές των α, β ισχύει η ισότητα $K = \Lambda$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(T.Θ. - 2ο θέμα)

4.46 Να βρείτε τους αριθμούς α και β για τους οποίους ισχύει:

α) $\alpha^2 + \beta^2 + 20 \leq 4(2\beta - \alpha)$

β) $2\alpha^2 + \beta^2 + 9 \leq 2\alpha(3 - \beta)$

4.47 Αν οι αριθμοί $\alpha, \beta \neq 0$ είναι ετερόσημοι, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{2-\alpha}{\beta} \geq \frac{\beta+2}{\alpha} + \frac{2}{\alpha\beta}$$

Πότε ισχύει η ισότητα;

4.48 Να βρείτε τους αριθμούς $\alpha, \beta, \gamma > 0$ για τους οποίους ισχύει:

$$\alpha\beta + \beta\gamma + \gamma\alpha = 3 \text{ και } \alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 = 3$$

4.49 Αν $2 \leq x \leq 3$ και $1 \leq y \leq 2$, να βρείτε μεταξύ ποιων ορίων βρίσκεται η τιμή καθεμιάς από τις παρακάτω παραστάσεις:

- α) $x + y$ β) $2x - 3y$ γ) $\frac{x}{y}$
(Τ.Θ. - 2ο θέμα)

4.50 Αν για τους πραγματικούς αριθμούς x και y ισχύουν $3 \leq x \leq 5$ και $-2 \leq y \leq -1$, να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων βρίσκονται οι τιμές των παραστάσεων:

- α) $y - x$ β) $x^2 + y^2$
(Τ.Θ. - 2ο θέμα)

4.51 Αν $-2 < \alpha < -1$ και $-4 < \beta < -3$, να βρείτε μεταξύ ποιων αριθμών περιέχεται η τιμή καθεμιάς από τις παραστάσεις:

- α) $4\alpha - 2\beta + 1$ β) $2 - 3\alpha\beta$
γ) $2\alpha^2 + \beta^2$ δ) $\beta^2 - \alpha^3$
ε) $(\alpha + 2)^2 - 2\beta$ στ) $1 - \frac{\alpha}{\beta}$

4.52 Αν ισχύουν $-2 < \alpha < 4$ και $1 < \beta < 5$, να βρείτε μεταξύ ποιων αριθμών περιέχεται η τιμή καθεμιάς από τις παραστάσεις:

- α) $\frac{\alpha}{2} - 2\beta$ β) α^2
γ) $\alpha\beta$ δ) $\beta^2 - 2\alpha^2 - \alpha\beta$

4.53 Ορθογώνιο παραλληλόγραμμο έχει μήκος x εκατοστά και πλάτος y εκατοστά αντίστοιχα. Αν για τα μήκη x και y ισχύουν $4 \leq x \leq 7$ και $2 \leq y \leq 3$, τότε:

- α) να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή της περιμέτρου του ορθογωνίου παραλληλογράμμου,
β) αν το x μειωθεί κατά 1 και το y τριπλασιαστεί, να βρείτε τα όρια μεταξύ των οποίων περιέχεται η τιμή της περιμέτρου του νέου ορθογωνίου παραλληλογράμμου.

(Τ.Θ. - 2ο θέμα)

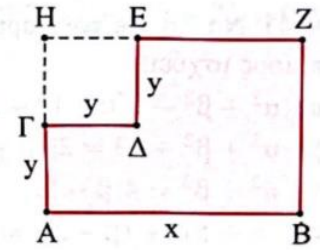
4.54 Από το ορθογώνιο $ABZH$ αφαιρέθηκε το τετράγωνο $\Gamma\Delta E\text{H}$ πλευράς y .

- α) Να αποδείξετε ότι η περίμετρος του χρωματισμένου σχήματος $EZBA\Gamma\Delta$ που απέμεινε δίνεται από τη σχέση:

$$\Pi = 2x + 4y$$

- β) Αν ισχύει $5 < x < 8$ και $1 < y < 2$, να βρείτε μεταξύ ποιων αριθμών βρίσκεται η τιμή της περιμέτρου του παραπάνω χρωματισμένου σχήματος.

(Τ.Θ. - 2ο θέμα)

4.55 Να γράψετε σε μορφή διαστήματος τα σύνολα των αριθμών x που ικανοποιούν τις σχέσεις:

- α) $2 \leq x \leq 6$ β) $1 < x \leq 5$
γ) $-4 \leq x < 3$ δ) $-8 < x < -2$
ε) $x > 4$ στ) $x \leq -5$
ζ) $x < 0$ η) $x \geq -1$

4.56 Αν $x \in [1, 2]$ και $y \in [3, 4]$, να γράψετε σε μορφή διαστήματος τα σύνολα στα οποία ανήκουν οι αριθμοί:

- α) $a = 2x + 3y$ β) $\beta = 3x - 2y$
γ) $\gamma = -4x - y$ δ) $\delta = xy - 6$

4.57 Αν $x \in (2, 3)$ και $y \in (6, 8)$, να γράψετε σε μορφή διαστήματος τα σύνολα στα οποία ανήκουν οι αριθμοί:

- α) $a = y - x$ β) $\beta = 5x - 2y$
γ) $\gamma = x^2 - 3y$ δ) $\delta = \frac{y}{x} - 1$

4.58 Με βασικό σύνολο το $\mathbb{R}$ θεωρούμε τα σύνολα $A = [2, +\infty)$ και $B = (-\infty, 6)$. Να βρείτε τα επόμενα σύνολα:

- α) $A \cup B$ β) $A \cap B$ γ) A'
 δ) B' ε) $A' \cap B'$ στ) $A \cup B'$
 ζ) $A - B$ η) $B - A$

4.59 Να βρείτε τα σύνολα $A \cup B$, $A \cap B$ και $A - B$ σε καθεμία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) $A = [1, 4]$ και $B = (3, 5)$
 β) $A = [2, 7]$ και $B = [7, 10]$
 γ) $A = [-1, 2]$ και $B = (2, 3)$
 δ) $A = [-3, 1]$ και $B = [-1, 1)$

4.80 Να βρείτε τους αριθμούς $v \in \mathbb{N}^*$, ώστε οι αριθμοί:

$$6v + 1, \quad 2v + 3 \quad \text{και} \quad 3v + 2$$

να είναι μήκη πλευρών τριγώνου.

4.81 Αν a , β και γ είναι τα μήκη των πλευρών ενός τριγώνου, να αποδείξετε ότι:

$$\frac{a}{\beta + \gamma - a} + \frac{\beta}{a + \gamma - \beta} + \frac{\gamma}{a + \beta - \gamma} \geq 3$$

Μήκη πλ. τριγώνου και ανισότητες

4.77 Αν a , β , γ είναι τα μήκη πλευρών τριγώνου, να αποδείξετε ότι:

α) $\frac{a}{\beta + \gamma} + \frac{\beta}{a + \gamma} + \frac{\gamma}{a + \beta} < 3$

β) $a^2 + \beta^2 + \gamma^2 < 2a\beta + 2\beta\gamma + 2\gamma a$

4.78 Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$, με πλευρές a , β και γ , και έστω τ η ημιπερίμετρός του. Να αποδείξετε ότι:

α) ο αριθμός τ είναι μεγαλύτερος από κάθε πλευρά,

β) $\frac{2(\tau - \beta)}{a} \leq \frac{a}{2(\tau - \gamma)}$.

4.79 Αν τ είναι η ημιπερίμετρος ενός τριγώνου $AB\Gamma$, με πλευρές a , β και γ , να αποδείξετε ότι:

α) $\frac{1}{a + \beta} < \frac{1}{\tau}$

β) $\frac{a}{a + \beta} + \frac{\beta}{\beta + \gamma} + \frac{\gamma}{\gamma + a} < 2$